

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 2 2 1 2 3 2 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

MADŽARŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izpitna pola 1

- A) Bralno razumevanje
- B) Poznavanje in raba jezika
- C) Tvorjenje kratke besedilne vrste

Ponedeljek, 13. junij 2022 / 90 minut (30 + 40 + 20)

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz treh delov, bralnega razumevanja, poznavanja in rabe jezika ter tvorjenja kratke besedilne vrste. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 30 minut, za reševanje dela B pa 40 minut, za reševanje dela C pa 20 minut.

Izpitna pola vsebuje 2 nalogi pri bralnem razumevanju, 8 nalog pri poznavanju in rabi jezika ter 1 nalogo pri tvorjenju kratke besedilne vrste. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 100, od tega 30 pri bralnem razumevanju, 50 pri poznavanju in rabi jezika in 20 za tvorjenje kratke besedilne vrste. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Pazite na slovnično in pravopisno pravilnost odgovorov.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 2 prazni.

M 2 2 1 2 3 2 1 1 0 3

Üres oldal

LAPOZZON!

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

A) SZÖVEGÉRTÉS

Figyelmesen olvassa el az alábbi szövegeket, majd oldja meg a feladatokat!

1. feladat

Máté Bence (Szeged, 1985. február 26.–) magyar természetfotós. Jelenleg a világverseny történetének legeredményesebb fotósa, az egyetlen eddigi induló, _____. A Bridge Budapest nonprofit egyesület felmérése szerint külföldön ő a 9. legismertebb – Magyarországon élő – magyar. A közönség a Spektrum csatornán sugárzott háromrészes sorozatból „a láthatatlan madárfotós” néven ismeri.

Tanulmányait a pusztaszeri általános iskolában kezdte. 1993 és 1996 között minden évben részt vett iskolája biológiatestárának, _____. Az itt látottak fokozták a természet iránti érdeklődését. A felső tagozatban állandó résztvevője volt a madarász szakkörnek, amelynek keretében felfedezték a település körüli természeti értékeket. Nyúltenyésztésből és kézműves termékek készítéséből spórolt pénzén egy Zenit 4,5/300-as fotópuskát vásárolt. _____, így saját magának kellett pénzt keresnie ahhoz, hogy biciklit és színes filmeket vásárolhasson. Ezek után szabad idejében önállóan fotózott. 1999-ben felvételt nyert a szegedi Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskolába. Kollégiumi nevelőtanára indíttatására küldte el képeit Az év természetfotósa 1999-es pályázatra, ahol nem ért el eredményt, _____. 2002-ben legfiatalabb tagként felvételt nyert a naturArt Magyar Természetfotósok Szövetségébe, és 2004-ben a Magyar Fotóművészek Szövetségébe (MFSZ) is. Minden hétvégéjét fotózással töltötte, és az iskolából is sokat hiányzott. Fotózásait megtervezte, föld alá ásott leseket épített, kísérletezett. _____, ahol a díjazottak közé került. 2001 tavaszán készítette el az Újrahasznosítás című képét, _____. 2000 és 2004 között összesen öt alkalommal kapta meg ezt a címet Magyarországon.

Tizennyolc évesen magántanuló lett, és valóra váltotta azt az álmát, hogy természetfotózásból élhessen. Vállalkozást alapított, és a fotópályázatokon elért eredményekből, előadások tartásából, szakmai cikkek írásából, kiállításépítésből és képeladásokból tartja fenn magát. Évente több mint ezer órát tölt leseiben. „Az év természetfotósa” címet Magyarországon neki ítelték oda legtöbbször (2006, 2008, 2010, 2013, 2015).

2008 novemberétől 2009 áprilisáig Costa Ricában élt, _____. 2009 szeptemberétől 2010 márciusáig ugyanezt a munkát folytatta Brazíliában. 2010-ben készítette el Árnyjáték című képét, amellyel első magyarként Az év természetfotósává választották a világon. _____, aki a világversenyen az ifjúsági és a felnőtt mezőnyben is fődíjat tudott nyerni.

(A <https://www.wikipedia.org> nyomán. Fotó: greenfo.hu. Letöltve: 2018. 4.13.)

1.1. Írja a szövegben levő vonalakra a megfelelő tagmondatok betűjelét az alábbi táblázatból!

1.1.1.	A	ahol természetfotós turizmust kiszolgáló leseket épített
1.1.2.	B	Ő az egyetlen olyan fotós
1.1.3.	C	2001-ben indult először a BBC Wildlife magazin természetfotós pályázatán
1.1.4.	D	aki az ifjúsági és a felnőtt mezőnyben is fődíjat kapott
1.1.5.	E	amellyel a BBC pályázatán elnyerte Az év ifjú természetfotósa világcímet
1.1.6.	F	Szülei anyagilag nem tudták támogatni
1.1.7.	G	azonban 2000-ben ugyanezen a versenyen már Az év ifjú természetfotósának választották
1.1.8.	H	Mészáros Zsoltnak a természetvédelmi és kézműves nomád sáttáborában

(8 pont)

1.2. Egészítse ki az alábbi mondatokat szavakkal vagy szó szerkezetekkel a kiegészített szövegnek megfelelően!

1.2.1. Egy felmérés szerint Máté Bence a _____ legismertebb magyar a világon, aki a hazájában él.

1.2.2. A _____ egy három részből álló sorozat volt látható róla.

1.2.3. Első fotópuskájának az árát _____ és _____ kereste meg.

1.2.4. Az 1999-es fotópályázatra _____ rábeszélésére küldte el fotóit.

1.2.5. _____ címet 2000 és 2004 között összesen öt alkalommal kapta meg.

1.2.6. Tizennyolc éves korától _____ él.

1.2.7. Minden évben _____ órát tölt el a saját maga készítette lesekben.

1.2.8. „Az év természetfotósa” címet Magyarországon _____ alkalommal ítelték oda neki.

(8 pont)

2. feladat

Budapesti gyógyfürdők

Budapest 1934 óta birtokolja a fürdőváros titulust – megérdemelten, hiszen a világ fővárosai közül ez a város rendelkezik a legtöbb termál- és gyógyvízkúttal. A területén 118 fúrt kút, illetve természetes forrás található, amelyek együttesen napi 30.000 m³, azaz 70 millió liter vizet adnak. A budapesti termálvizeket már a rómaiak is hasznosították, a fürdőkultúra azonban a 16. században, a török hódoltság idején lendült fel: a törökök sorra építették a fürdőket Budán, a Gellért-hegy lábánál. Ma tizenöt gyógyfürdő áll a gyógyulni vagy éppen csak pihenni vagy lubickolni vágyók rendelkezésére Budapesten.

A törökfürdőkben eredendően külön fürdöztek a nők és a férfiak, ezt a nagy múltú fürdőkultúrát aztán átvették a 20. század elején indult budapesti termálfürdők is. A 21. század második évtizedében azonban a koedukált fürdőzés szinte teljesen közkeletűvé vált a budapesti fürdőkben. Egyedül a Rudas őrzi a fürdőzés évszázados hagyományát, amely nőket és férfiakat elválaszt.

GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐ

Cím: 1118 Budapest, Kelenhegyi út 4.; Nyitvatartás: mindennap 6:00–20:00 (mindennap koedukált)

A Budapestre érkező turisták kedvelt helye, a Gellért Gyógyfürdő a város központjában, a Duna jobb partján, a Szabadság híd budai hídfőjénél épült. Gyógyforrása már a 13. században ismert volt. A fürdőkben mindenütt megmaradt az eredeti szecessziós berendezés a művészi mozaikkal, színes ablakokkal, szobrokkal. A gyógyfürdő területén feltörő "csodahatású" forrásokról már a 15. századból is találunk feljegyzéseket. A későbbiekben a törökök is kedvelték, mivel nagyobb és forróbb vizű volt, mint a korabeli budai fürdők.

A világszerte ismert és a külföldiek által igen kedvelt, szecessziós stílusban épült Gellért Gyógyfürdő és Szálló 1918-ban nyitotta meg kapuit, majd 1927-ben a hullám strandfürdővel és 1934-ben a pezsgőfürdővel bővült. Ma a Gellért Gyógyfürdőben szinte valamennyi gyógyszolgáltatás igénybe vehető. Komplex gyógyfürdőellátást biztosító részleggel (nappali kórház), inhalatóriummal rendelkezik.

SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ

Cím: 1146 Budapest, Állatkerti körút 11.; Nyitvatartás: mindennap 6.00–22.00

A Széchenyi Fürdő Európa egyik legnagyobb fürdőkomplexuma, Pest első gyógyfürdője. Létét Zsigmondy Vilmos bányamérnöknek köszönheti. Kezdeményezésére sikeres mélyfúrásokat végeztek a Városligetben, ahol később, 1881-ben már „Artézi fürdő” működött, azonban az ideiglenes jellegű fürdő egyre kevésbé felelt meg a kor igényeinek. Így épült fel 1913-ban Czigler Győző tervei alapján a Széchenyi Gyógyfürdő. A fürdő 1927-ben férfi és női népfürdőosztállyal és strandfürdővel bővült. Az 1960-as évek közepén további átalakításokra került sor, társas fürdőruhás termálosztály, valamint nappali kórház (komplex fizioterápiás osztály) létesült.

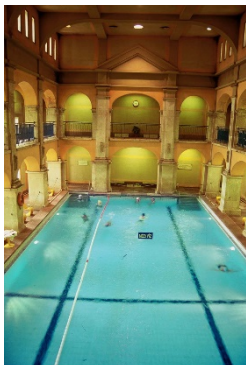
A főváros legmélyebb és legmelegebb vizű forrása 74–75 Celsius-fokos. Melegvízellátását jelenleg az 1938-ban átadott „Szent István” kút, hidegvízellátását hat kisebb kút biztosítja.

M 2 2 1 2 3 2 1 1 0 7

RUDAS GYÓGYFÜRDŐ

Cím: 1113 Budapest, Döbrentei tér 9.; Nyitvatartás: 06:00–22:00; pénteken és szombaton 22.00–04.00-ig (Női nap: kedd; férfi napok: hétfő, szerda, csütörtök, péntek; társas napok: szombat, vasárnap)

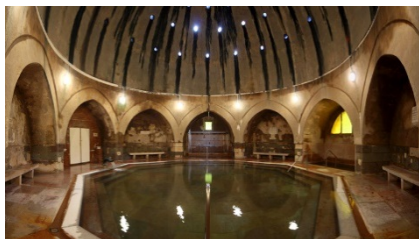
A Rudas Gyógyfürdő a török hódoltság idejéből megmaradt budapesti török fürdő (ilidzsá vagy más néven kaplidzsá). Az 1550-es években emelt művészi kivitelezésű és díszítésű építményt vallási okokból a források fölé építették. Szokoli Musztafa pasa már 1566-ban átépítette.

A török uralom idején épült ki a mai Rudas központja, az ún. törökfürdő. Az iszlám vallás szerint a testi tisztálkodásra csak a folyóvíz alkalmas, az állóvíz nem, így a vallás követői itt fürdőzés előtt leöblítették testüket. A fürdő kupolája 10 m átmérőjű, 8 oszlop tartja. Egy nyolcszögletű medence található benne. A fürdőnek ez a része ma is áll.

Az uszoda 1896-ban épült, megnyitásakor Budapest második fedett uszodája volt. Több év felújítási munkálat után 2005 decemberétől ismét a látogatók rendelkezésére áll a létesítmény.

KIRÁLY GYÓGYFÜRDŐ

Cím: 1027 Budapest, Fő u. 84.; Nyitvatartás: mindennap 09.00–21.00

A fürdő egyike azon ritka török kori építészeti emlékeknek, amelyek eredeti pompájukban tárják a látogató elé a korai oszmán fürdőkultúrát. A fürdő építését Arszlán budai pasa kezdte meg 1565-ben, és utóda, Szokoli Musztafa fejezte be. A Király Gyógyfürdőnek nem volt és ma sincs közvetlen melegvízbázisa. Vízét a Lukács Fürdőből biztosítják. A törökök azért építették messze a forrásoktól a fürdőt, hogy egy esetleges ostrom idejére is biztosítva legyen a fürdés lehetősége a várfalon belül.

1796-ban, Buda visszafoglalását követően a fürdő a König család birtokába került, ők építették át mai formájára. A fürdő a családról kapta magyarosított nevét. A 2. világháborúban megrongálódott épületet 1950-ben újjátették fel.

(A www.budapest.com nyomán. Letöltve: 2018. 1. 9.)

2.1. Melyik fürdőre vagy fürdőkre igazak az alábbi állítások? Jelölje X-szel a megfelelő rovatban!

	Állítás	Gellért	Széchenyi	Rudas	Király
2.1.1.	Mindennap nyitva van legalább este tízig.				
2.1.2.	Hétfőként éjszakai fürdőzésre is várja a vendégeket.				
2.1.3.	A Budapestre érkező turisták szívesen látogatják.				
2.1.4.	Nem rendelkezik saját meleg forrással.				
2.1.5.	A fürdő épülete a 20. században épült.				
2.1.6.	A török hódoltság idején épült.				
2.1.7.	Külön férfi és női napokat is tartanak.				

(7 pont)

2.2. Válaszoljon röviden a kérdésekre!

2.2.1. Mennyi vizet adnak naponta Budapest termál- és gyógyvízkútjai, forrásai?

_____ (1)

2.2.2. Budapest melyik városrészében épült a legtöbb török fürdő?

_____ (1)

2.2.3. Mikor terjedt el a budapesti fürdőkben a férfiak és nők közös (társas) fürdőzése?

_____ (1)

2.2.4. Melyik bemutatott fürdőt említették legkorábban a források, és mikor?

_____ (1)

2.2.5. Nevezzen meg három dolgot, amiben a Széchenyi Gyógyfürdő kiválik a többiek közül!

_____ (2)

2.2.6. Kiről kapta a nevét a Király fürdő?

_____ (1)

(7 pont)

B) NYELVISMERET ÉS NYELVHASZNÁLAT

1. Olvassa el figyelmesen a szöveget, majd egészítse ki a zárójelben megadott szavak megfelelően toldalékolt alakjával!

Dízeltilalom – ezekkel az autókkal kikerülheted

Stuttgart után _____ is hamarosan bevezetik a dízelautókra
(München)

vonatkozó szigorítást. _____ ez alól csak az Euro 6-os
(Kivétel)

szabványnak megfelelő autók jelentik majd. A tilalom értelmében a nem Euro 6-os

_____ vagy egyáltalán nem, vagy csak szmogriadó esetén nem
(autó)

mehetnek be a _____. A tulajdonosok számára így autóik
(város)

_____ válhatnak, egy autó Euro 5-ről Euro 6-osra való
(értéktelen)

átépítése pedig túl bonyolult és drága. Különösen fájó pont lehet ez _____,
(azok)

akik az elmúlt két évben vásároltak Euro 5-ös dízelautót.

Aki pedig mostanában _____ gondolkodik, és biztosra
(autóvásárlás)

akar menni, nézzen körül a benzines, hibrid vagy elektromos autók közt is!

Ha mindenképpen dízelmotoros mellett dönt, érdekesebb lehet olyant lízingelni, amely

eleget tesz az Euro 6 normának. Vannak autók, melyek már _____
(évek)

korábban is megfelelték _____.
(az)

Ha nem tudja, melyik normának felel meg az autója, nézze meg a forgalmi engedélye 14.

pontját, vagy kattintson a Focus Online által összeállított _____ az
(lista)

Euro 6-os dízelekről!

(A <http://nemetorszagi-magyarok.de> nyomán.)

(10 pont)

2. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd egészítse ki a megadott igék megfelelő alakjával!

Tanácsok kezdő kutyatartóknak

Kezdő kutyatartók részéről számtalan kérdés _____, amikor kiskutya érkezik a
(felmerül)

családba. A tartására alaposan _____, hogy az első pillanattól
(kell, felkészül)

sok örömet _____ az új jövevény. Ki kell _____,
(jelent) (talál)

mekkora, milyen temperamentumú, milyen fajtájú kiskutyát _____.
(szeret)

Egy otthonülő ember például ne vizslát _____, mert alapvetően különbözni
(vesz)

fog az aktivitásuk, a mozgásigényük! Fontos, hogy előre _____ a
(tisztáz)

családban, mikor ki fogja sétáltatni az új kedvencet, mert a kutyának minden körülmények között

szüksége van erre! Arra is _____, hogy szerencsés esetben ezt a
(gondol)

feladatot tizenöt éven keresztül kell nap mint nap megoldani!

Nagyon szép dolog, ha menhelyről _____ örökbe árva kutyákat, ilyenkor
(fogad)

azonban _____ arra, hogy nem feltétlen tudjuk, mekkorára
(felkészül)

fog nőni a kölyök!

(A <https://www.kisallatdoki.hu> nyomán.)

(10 pont)

M 2 2 1 2 3 2 1 1 1 1

3. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget! Alkossa meg a felsorolt szavakból a mondatokba illő összetett szavakat, és írja be őket a megfelelő helyre! Ha kell, toldalékolja is őket!

klíma, cselekmény, eset, változás, csoport, bal, bűn, eset, kutató, halál

A környezetszennyezés a legnagyobb gyilkos

Egy nemzetközi _____ kutatása szerint a környezetszennyezés minden évben több emberrel végez, mint a világ összes háborúja, erőszakos eseménye, természeti katasztrófája vagy betegsége. 2015-ben 9 millióan haltak meg idő előtt. Minden hatodik _____ valamilyen mérgezéstől kialakult betegség miatt következett be.

A környezetszennyezés:

- másfélszer annyi emberrel végez, mint a dohányzás;
- háromszor annyival, mint az AIDS, a tuberkulózis és a malária együttvéve;
- hatszor több embert öl meg, mint a közlekedési _____;
- tizenöt-ször több áldozatot szed, mint a háború vagy más erőszakos _____.

Nagyon sok tanulmány készült a környezetszennyezésről, de sohasem kapott akkora figyelmet, mint mondjuk az AIDS vagy a _____. Az emberek nem tudják, milyen hatalmas probléma a szennyezés, mivel csak a részleteit látják.

(A <https://index.hu> nyomán.)

(5 pont)

4. Képezzen a megadott szavakból a mondatokba illő szavakat! Ha kell, toldalékolja is őket!

Üdülési turizmus

Az üdülés célja, hogy vízparton, hegyvidéken, különleges természeti környezetben, meleg vagy

_____ éghajlaton pihenjünk és kapcsolódjunk ki.
(*mérsékel*)

A _____ üdülturizmus nyáron főként a _____
(*tömeg*) (*tengerpart*)

területeken, télen pedig értelemszerűen a hegyvidékeken jellemző.

Az üdülturizmusban _____ emberek lényegében két alaptípusra
(*részt vesz*)

oszthatók. Az egyikbe tartoznak azok, akik a _____ részesítik előnyben,
(*pihen*)

a másikba azok, akik az aktív formákat választják inkább.

(A <http://tudasbazis.sulinet.hu> nyomán.)

(5 pont)

5. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd értelemszerűen egészítse ki megfelelő igekötőkkel (a rövidebb vonalakon) és névutókkal (a hosszabb vonalakon)!

Kullancsveszély – hogyan előzzük meg?

A megelőzéshez először is fontos tudni, hol leselkednek ránk a kullancsok. Nem igaz, hogy csak azok vannak a kullancscsípésnek kitéve, akik hobbijuk vagy munkájuk

_____ sokat tartózkodnak a szabadban, mivel a kullancsok városi környezetben is előfordulhatnak.

A túlzott aggodás azonban senkit se tartson otthon! A természet szépségei, a kirándulás vagy túrázás öröme a kullancsveszély _____ is nyugodtan élvezhető.

Készüljünk _____, figyeljünk oda néhány dologra, amelyekkel elkerülhetjük a kullancscsípést!

Viseljünk megfelelő ruházatot: zárt, de szellős ruhákban legyünk, a nadrágot tűrjük a zokniba, lehetőleg a cipőnk is zárt legyen! A fejünkön lévő vékonyabb bőrfelületet, amely nagyon vonzó a kullancsok _____, védjük meg széles karimájú kalappal!

Kisgyermeknél erre fokozottan ügyeljünk!

Miután a szabadban voltunk, alaposan vizsgáljuk _____ teljes testünket!

(A <http://kullancsveszely.hu> nyomán.)

(5 pont)

6. Alkosson összetett mondatot a két egyszerűből!

A lendvai hegymászó-egyesület kirándulást szervez. Az úticél a Balaton-felvidéki hegyek.

Iskolánkban tudatosan óvjuk a környezetünket. Az iskolánknak sikerült elnyernie az Ökoiskola címet.

(2 pont)

7. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd döntse el, melyik tagmondat hova illik!
A vonalra írja be a kiválasztott tagmondat betűjelét!

Hiányszakmák – ezt érdemes tanítani

Utoljára a 2008-as nagy gazdasági válság kitörése előtt volt olyan sok betöltetlen álláshely Magyarországon a versenyszférában, _____. A Pénzcentrum megnézte, _____, és mely területeken keresik a legtöbb képzett munkaerőt.

Az elmúlt években történt munkaerőpiaci változások, valamint a növekvő számú külföldre kivándorló magyar munkaerő miatt egyre nagyobb munkaerőhiány alakult ki bizonyos ágazatokban, régiókban. Emiatt hatalmas a verseny a jól képzett munkaerőért: már nem a cégek válogatnak a jelöltek közül, _____. Egy jelenleg is munkában álló szoftverfejlesztő például heti átlagban négy új állásajánlatot kap, _____.

Habár ágazatonként eléggé árnyalt a kép, általánosságban elmondható, _____, így amellet, hogy itt foglalkoztatják a legtöbb embert, jellemzően itt van a legtöbb betöltetlen állás is.

- A milyen mértékű a munkaerőhiány az országban
- B és szakértők szerint ez a trend a jövőben csak erősödni fog
- C mint amennyi most
- D hanem a keresett végzettségű munkavállalók válogatnak az ajánlatok között
- E hogy mivel Budapesten található az ország gazdasági és ipari központja

(A www.moderniskola.hu nyomán.)

(5 pont)

LAPOZZON!

8. Olvassa el figyelmesen a következő szöveget, majd fordítsa le magyar nyelvre!**Pomurski galop 2018**

Pomurski galop 2018 bo letos 2. junija v Gaberju. Dirka je predtekmovanje Nacionalnega galopa, ki ga bodo organizirali septembra v Budimpešti. Prireditve, ki je lani potekala v Dolgi vasi, se seli na novo lokacijo zaradi mokrega terena, ki je posledica obilnih padavin. Tretji pomurski galop bo letos potekal v sklopu tradicionalne prireditve Vaški dnevi, ki jo organizira krajevna skupnost Gaberje.

V sklopu prireditve bodo praznovali tudi 70. obletnico delovanja nogometnega kluba Panonija Gaberje.

(A <https://www.vestnik.si> nyomán.)

Muravidéki vágta 2018

(8 pont)

Üres oldal